

Завод за интелектуалну својину обележио Светски дан интелектуалне својине

Завод за интелектуалну својину Републике Србије и ове године се придружио прослави Светског дана интелектуалне својине, 26. априла 2022. године. Током овог догађаја представљени су различити програми подршке иновацијама, намењени стартаповима и младима, као и иновације младих тимова, добитника средстава или других видова подршке за даљи развој њихових идеја.

Владимир Марић, директор Завода за интелектуалну својину, у свом поздравном говору је истакао: „Свако друштво којем је стало до сопственог напретка не сме да занемарује своје најкреативније синове и кћери, већ мора да ствара претпоставке да они остану у својој земљи, и своју креативност ставе у службу свог народа. Интелектуална својина, поред осталог, има своју улогу у томе. Добро избрушен систем заштите интелектуалне својине и његова доследна и поштена примена гарантоваће младим људима да ће, у погледу њиховог стваралаштва, бити заштићени и награђени. То је оно што држава може и мора да уради за своје младе“.

Ирена Ђорђевић, менаџерка за регулаторну реформу у NALED-у, представила је StarTech пројекат финансирања иновација: „Реч је о програму који је јединствен на нашем тржишту, јер је највећи програм који финансира једна приватна компанија за подршку иновација. Реч је о великој компанији Филип Морис која је своје искуство дигиталне трансформације и бенефите из тог процеса, желела да пренесе и на наш екосистем у Србији“.

Тамара Папић из стартапа BabyFM, једна од добитница средстава у оквиру StarTech пројекта, о овом искуству је рекла: „Систем који смо развили посвећен је мерењу температуре беба уз помоћ мобилне апликације и сензора, који у континуитету мери температуру и на мобилну апликацију шаље податке, укључује аларм и нотификације, које помажу родитељима или здравственим радницима. За стартапе је оваква врста подршке изузетно важна у првим тренуцима, посебно код оваквих иновација где се ради о развоју хардвера и софтвера, и која је сама по себи комплексна“.

Душан Вучковић, помоћник министра у Министарству привреде, Сектор за привредна друштва и регистре, осврнуо се на значај креативних индустрија за младе људе у нашој земљи: „Нарочито је важна улога младих у развоју и напретку креативних индустрија, које суштински почивају на интелектуалној својини. Преко 20 хиљада регистрованих субјеката тренутно ради у креативним индустријама Србије, а број стартап предузећа непрестано расте. Млади људи старости од 25 до 44 године чине 67 посто запослених у креативним индустријама. Сваки млади човек који своју будућност тражи на пример у ИТ сектору, треба да буде свестан да ће заправо живети од интелектуалне својине“.

Невена Јанковић, представница програма намењених младим иноваторима, Raising Starts – Научно-технолошког парка Београд, у свом обраћању је нагласила: „Младим предузетницима недостаје подршка у најранијим фазама развоја. У том моменту, када они развијају неку иновацију која је углавном технолошка, и када им је потребна помоћ да виде како од те иновације могу да направе успешан бизнис, могу да добију подршку програма Raising Starts“.

Владимир Божовић из ZenHire стартапа, корисник овог програма, описао је своје искуство развоја бизниса уз програме подршке: „Ми смо компанија која развија регрутера вештачке интелигенције,

који треба да интервјуише људе у првој рунди интервјуа уместо ХР-а. Почели смо пре годину и по дана и нисмо знали ништа, али смо добили експертску подршку кроз Raising Starts и StarTech програм, из свих могућих аспеката бизниса – од легалног, до техничког и економског“.

Ивана Костић, саветница за имплементацију програма и пројекта Фонда за иновациону делатност, између осталог је истакала: „Од самог почетка рада постојала су два програма – раног развоја и суфинансирања иновација, од којих се данас развила читава палета. Ови почетни програми функционишу и данас, и у оквиру њих финансирано је више од хиљаду пројеката“.

Иновације подржане програмом Фонда представио је Никола Крстић из Anora стартапа: „Наш први патент је Anora, паметна рукавица за слепе која помаже у обављању свакодневних активности на што једноставнији начин, тиме што им помаже у препознавању боја, новчаница, светлости, лекова, и још много тога. То финансирање и пролазак кроз мини грант код Фонда за иновациону делатност је нама било неопходно да заправо завршимо производ у облику који имамо данас, и да га таквог ускоро представимо у Америци“.

Александар Векић, тренер за категорију „Иновативне идеје“ говорио је о Најбољој технолошкој иновацији (НТИ): „Од 2004. до данас наша мисија и визија је да младим људима, али и свима осталима, пружимо не само финансијску, већ и едукативну подршку. Да буду спремни да своје иновације и идеје претворе у тржишно вредне производе и да их на тај начин валоризују“.

Присутнима се обратио и Никола Теомировић из ЕТШ „Никола Тесла“, вођа најбољег средњошколског тима EсоHive, који је представио иновацију такмичења НТИ 2021: „Тим такмичења за Најбољу технолошку иновацију пружио је сјајну прилику младим људима. Кроз целокупно такмичење подигли су ниво свих нас учесника. Велика могућност се пружила тиме што ћемо се за месец дана представити и на регионалном такмичењу у Албанији“.

Светски дан интелектуалне својине, ове 2022. године, обележен је у циљу промоције међу младим људима права интелектуалне својине, како она могу да подрже њихове циљеве, помогну у трансформацији њихових идеја у реалност, како могу да остваре приходе, стварају нова радна места и изврше позитиван утицај на свет око нас. ■

Ана Миловановић, директор
"UNO-LUX NS" д.о.о.

Предузеће "UNO-LUX NS" д.о.о.

Предузеће "UNO-LUX NS" д.о.о. настало је 1992. године. Основне делатности компаније су пројектовање, развој, производња и инжењеринг у области аутоматизације процеса и машина, развој надзорно-управљачких (SCADA) система, као и развој мерно-аквизиционих система у потпуности прилагођених потребама и захтевима корисника.

Наш тим представља одличан спој младости и искуства, па је тако потпуно способан за извођење и реализацију комплексних система. Велико искуство и високообразовани кадар представљају гаранцију квалитета производа и услуга које пружамо.

Током претходних 30 година стекли смо завидну базу референци у готово свим гранама индустрије – војној, прехранбеној, хемијској, као и у индустрији прераде воде, медицине, саобраћаја. Велики број задовољних корисника су наша најбоља препорука и најбољи гарант квалитета и поузданости наших решења.

Успешно смо развили производе који су присутни на тржишту као што су: наставно учило за лабораторијске вежбе из природних предмета за основне и средње школе, компјутеризовани систем који се користи за тестирање физичких способности појединаца и екипа, уређај за анализу сорпције водоника и друге.

Иако имамо богато искуство у развоју и производњи нисмо имали развијену свест о важности заштите интелектуалне својине. Међутим, у последњем периоду указала се потреба за проценом интелектуалне својине компаније, као и за упознавањем са могућностима заштите која су на располагању у Србији. Као најбољи приступ показала се едукативна услуга Завода за заштиту интелектуалне својине, Дијагностика интелектуалне својине, за мала и средња предузећа која желе да се упознају са различитим правима интелектуалне својине како би их искористила за свој развој. Дијагностика је дизајнирана за производно-развојна предузећа као што је наше, а осим патената, Дијагностика ИС сагледава и друге видове интелектуалне својине као што су жигови,

индустријски дизајн, ознаке географског порекла, ауторско и сродна права.

Током посете запослених у Заводу нашем предузећу, успели смо да научимо како да глобално претражујемо базе података патената у нашој индустријској области, као и да спознамо како функционише систем патентне заштите (укључујући и састављање патентних захтева) у Србији и на међународном нивоу. Портал Завода је јако интуитиван и користан са свим пратећим објашњењима и ресурсима за један овако комплексан процес као што је заштита интелектуалне својине. Увидели смо да компанија која поседује заштићена права интелектуалне својине, стиче могућност да оствари профит од свог иновативног капацитета и креативности и препознали смо регистровање жига као битан алат за брендирање производа и услуга.

Након разговора о детаљима нашег пословања добили смо темељан извештај са препорукама за даље управљање интелектуалном својином компаније којима ћемо се водити у будућности. ■

Ивана Стаменковић Башић,
Випласт, Оџаци

Заштита иновативног производа у борби против кривотворења

Самостална занатска радња „ВИПЛАСТ“ из Оџака бави се производњом предмета од пластичних маса. СЗР „ВИПЛАСТ“ је основана 1994. године као породична фирма у Оџацима, Војводина. Основана на дугогодишњем искуству оца оснивача фирме, Милоша Врачевића, чија је књига „Прерада пластичних маса бризгањем са примерима из праксе“ први покушај у Србији да се напише књига која ће приближити читаоцима технологију прераде пластике (Врачевић, М. (1997). Прерада пластичних маса бризгањем са примерима из праксе. Нови Сад: ПОЛИ-библиотека), и пре свега из жеље да се потпомогну пољопривредници и олакша посао везивања парадајза у пластеницима. Захваљујући прво квалитету, а онда и креативности запослених и оснивача, као и разговорима са различитим корисницима наших производа, одлучили смо да се опробамо у производњи копче за малине, као и купине, први на тржишту. Квалитет је наш приоритет па су копче израђене од најквалитетнијих неретицираних материјала, ради боље стабилности, савитљивости и

отпорности на УВ зраке. Због тога што није израђена од рециклираних материјала, копча може да се користи годинама, штити биљку, и на тај начин се чува природна средина.

Мала породична фирма највише се пробијала захваљујући упорности оснивача и промовисањем на различитим сајмовима, као што су Међународни сајам пољопривреде, прехранбене индустрије и туризма у Братунцу, Данима малине у Ариљу, Сајам привреде СПРЕГ у Ваљевоу, и Сајам шљива у Осечини, где смо се први пут и сусрели са Заводом за заштиту интелектуалне својине.

Скоро тридесетогодишње искуство у пословању фирме као и разговор са стручним људима из Завода, подигло нам је свест о заштити права интелектуалне својине. У то време су се на тржишту појавиле и копије наше копче, а да бисмо се заштитили од недозвољене употребе нашег производа и заштитили патентирањем исту, обратили смо се Заводу за заштиту интелектуалне својине. У сарадњи са, пре свега, предусретљивим људима из Завода, сазнали

смо многе друге интересантне и корисне могућности које Завод нуди. Наиме, због већ претходне присутности на тржишту наш производ нисмо могли да заштитимо патентом, ни индустријским дизајном, али смо у сарадњи са Заводом заштитили жигом назив фирме, што је нама било од великог значаја. Циљеви наше фирме су рад на напредку, квалитету и стварању нових производа, који ће уз помоћ, и захваљујући Заводу за интелектуалну својину бити препознати на савременом тржишту. ■

Александра Михаиловић, помоћник директора за Сектор за патенте
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

Измене и допуне Закона о патентима

Закон о изменама и допунама Закона о патентима („Службени гласник РС”, бр.123/21 од 15. децембра 2021. године) ступио је на снагу 23. децембра 2021. године. Овим изменама и допунама уводе се важне новине у области сертификата о додатној заштити (у даљем тексту: сертификат) и заштите проналаска малим патентом.

У погледу сертификата, измене и допуне Закона о патентима донете су са циљем усклађивања са Уредбом (ЕУ) број 2019/933 Европског парламента и Савета. Нове одредбе односе се на ограничење важења сертификата (SPC manufacturing waiver). Наиме, ово право се неће примењивати на:

- 1) извоз производа који су заштићени сертификатом на територији Републике Србије, за све време важења сертификата, и
- 2) складиштење таквих производа на територији Републике Србије у периоду од шест месеци пре истека важења сертификата, а ради пласирања на тржиште Србије одмах након истека сертификата.

Произвођач оваквих производа (генеричких лекова у првом реду) је дужан да, о својој намери за производњу ради извоза ван територије Србије, обавести носиоца сертификата и Завод за интелектуалну својину, који ову информацију

објављује на својој званичној интернет страници. Производи који су произведени у складу са наведеним изузетком од заштите сертификатом морају бити другачије обележени од оригиналних производа.

Прописивањем оваквог изузетка од заштите сертификатом домаћи произвођачи генеричких лекова стављени су у равноправан положај са произвођачима који имају седиште на територији Европске уније или других земаља које имају прописе о изузећу од заштите сертификатом.

Ступање на снагу нових одредаба Закона о патентима у вези са ограничењем важења сертификата прописано је за 2. јул 2022. године,

исто као и у земљама чланицама Европске уније. Такође, нове одредбе неће се примењивати на сертификате који су ступили на снагу пре овог датума.

У погледу измене режима заштите проналаска малим патентом, изменама и допунама Закона о патентима проширен је спектар производа који се могу заштитити малим патентом. Раније важећи закон је ограничавао заштиту малим патентом само на производе који се односе на конструкционо решење или распоред саставних делова производа. Новим одредбама Закона о патентима прописано је да се малим патентом могу штитити сви производи, те су таксативно наведени изузеци од заштите малим патентом. Малим патентом не могу се штитити: проналасци из области биотехнологије, супстанце, лекови, супстанце или композиције садржане у стању технике, које се примењују у хируршком или дијагностичком поступку или поступку лечења, биљне сорте или животињске расе, као и поступци који се могу заштитити патентом.

Поред наведеног, изменама и допунама Закона о патентима забрањено је дупло патентирање и поједине одредбе закона су усклађене са Законом о општем управном поступку. ■

Европски завод за патенте - ЕРО

Преузето са сајта www.epo.org

Шта је унитарни патент и које погодности доноси подносиоцима пријава за заштиту проналаска патентом у ЕУ

“Unitary Patent” (унитарни патент) заједно са Unified Patent Court-ом (Јединственим судом за патенте) представљаће градивне блокове јединственог патентног пакета који ће допунити и ојачати постојећи централизован Европски систем за заштиту проналазака патентом.

Унитарни патенти ће омогућити добијање јединствене патентне заштите у државама чланицама ЕУ које су ратификовале УРС споразум (URC Agreement), подношењем јединственог

захтева Европском заводу за патенте - ЕРО, чиме ће заштита проналазака за носиоце патента бити једноставнија и исплативија.

Примера ради, данас проналазач може заштитити проналазак у Европи путем националног патента или европског патента, док ће унитарни патенти омогућити добијање патентне заштите у до 25 држава чланица ЕУ подношењем једног захтева ЕПО-у. Ове патентне пријаве ће се надовезати на европске патенте које је одобрио ЕПО према

правилима Конвенције о европском патенту (European Patent Convention - EPC), тако да се ништа неће променити у фази пре доделе европског патента и примењиваће се исти високи стандарди квалитета претраге и испитивања. Након што се одобри европски патент, носилац патента ће моћи да захтева унитарни ефекат тј. заштиту, чиме ће добити унитарни патент који обезбеђује јединствену патентну заштиту у до 25 држава чланица ЕУ.

Унитарни патент треба да донесе предности проналазачима и компанијама које ће имати могућност да заштите своје иновације једним патентом у неколико земаља истовремено и при томе знатно уштеде у погледу папирологије, времена и материјалних трошкова. Изнад свега, иначе дуготрајан превод на националне језике више није потребан, јер се унитарни патент може пријавити на немачком, енглеском или француском језику, док се уместо једне накнаде по земљи, наплаћује само једна накнада за све земље учеснице.

Очекује се да ће унитарни патент и Јединствени суд за патенте ступити на снагу крајем 2022. године и за сада ће бити могуће поднети јединствену пријаву која се односи на 17 земаља ЕУ.

Сазнајте више на линку: <https://www.epo.org/law-practice/unitary/unitary-patent.html> и <https://www.epo.org/applying/european/unitary.html> ■

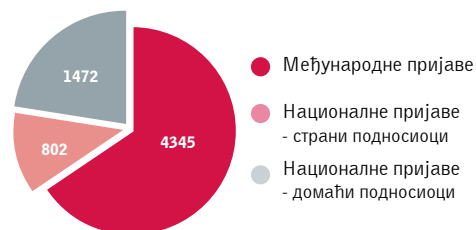
Статистика

Зорица Обрадовић, руководилац Центра за едукацију и информисање
Завод за интелектуалну својину Републике Србије

Статистика пријава
Јануар - децембар 2021.

Жигови

Индустријски дизајн

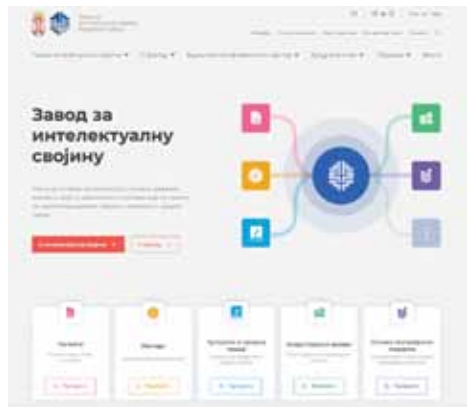
У 2021. години поднето је 114 пријава малих патената, од којих су 108 пријаве домаћих подносилаца. Поднето је и 14 захтева за признање сертификата о додатној заштити за лекове и средства за заштиту биља. Домаћи пријавиоци поднели су 16 пријава за међународну заштиту патента путем РСТ система, 199 пријава за међународну заштиту жига путем Мадридског система и 14 пријава за међународну заштиту дизајна путем Хашког система. У 2021. години, удео електронски поднетих пријава за признање права индустријске својине износио је 73,84%.

У току протекле године поднете су две пријаве ознака географског порекла и једна пријава за признање статуса овлашћеног корисника, док су две регистроване ознаке географског порекла добиле овлашћене кориснике. Заводу је током 2021. године поднето 436 пријава за уношење у евиденцију и депоновање ауторских дела и предмета сродних права.

Новости

Нови веб-сајт Завода

У фебруару месецу 2022. године је пуштен у рад нови редицајни сајт Завода на истој адреси www.zis.gov.rs оптимизован за савремене претраживаче и прилагођен новим корисницима који желе да сазнају више о правима интелектуалне својине и њиховој заштити.

Посета делегације Црне Горе

У Заводу за интелектуалну својину Републике Србије је 19-20. маја 2022. године боравила осмочлана делегација Министарства финансија Црне Горе, Директората за интелектуалну својину, на челу са Јасном Вујовић, генералном директорком Директората за унутрашње тржиште и Драганом Ранитовић, начелником Дирекције за интелектуалну својину.

Током дводневне студијске посете, колегама из Црне Горе пренета су искуства Завода у раду на пословима у вези различитих права интелектуалне својине, као и у извођењу услуге Дијагностике интелектуалне својине за привредне субјекте, за коју су били посебно заинтересовани.

Објављен је Годишњи извештај о раду Завода за 2021. годину

У априлу је изашао Годишњи извештај о раду Завода за интелектуалну својину за 2021. годину.

Едукативно
Информативни
Центар

Завод за интелектуалну својину Републике Србије, Кнегиње Љубице 5, 11000 Београд;

телефон: (+381 11) 202 58 00; www.zis.gov.rs

● директор: мр Владимир Марић ● уредник: Даниела Златић Шутић

● техничка обрада: Драгана Томић Стоиљковић ● контакт е-mail: info.EIC@zis.gov.rs

Завод за
интелектуалну својину
Републике Србије